

למנוף איך למצוא עבודה

שנה"ל תשס"ו - 2005

This booklet was supported by the H.D Weilheimer Fund
חוברת זו הופקה בעזרת קרן ויילהיימר

ללמוד איך ללמוד עבודה

תלמידים יקרים,

לצד תפקידה של האוניברסיטה ליצור ולהקנות דעת לשמה, היא עוסקת גם ביצירה ובהקניה של "דעת שימושית". במסגרת זאת האוניברסיטה מעניקה לתלמידיה כלים מקצועיים, שיאפשרו להם למצוא את פרנסתם ולהגשים את מפעל חייהם.

המדור לייעוץ והכוון לימודי תעסוקתי של מרכז ברמן שבדיקנאט הסטודנטים, בהשתתפותה של אגודת הסטודנטים, התגייסו כדי לעזור לתלמידי האוניברסיטה ולבוגריה לממש כלים מקצועיים אלה. החוברת שלפניכם היא אחד האמצעים שסייעו לכם בכך. בלשון ברורה ושווה לכל נפש מוצגות דרכים שימושיות המסייעות במציאת עבודה, כלומר, להפיכת ידיעותיכם וכשרונותיכם למקורות תעסוקה ופרנסה.

בברכת קריאה מהנה ושימושית,

שי אבוחצירה
יו"ר אגודת הסטודנטים

פרופ' אריאל בנדור
דיקן הסטודנטים

סטודנטיות יקרות,

הסטודנטים מסטריבי' שנה"ל תשס"ה צרכנו סקר במטרה ללמוד על מצב התעסוקה של הסטודנטים בקמפוס. אנו שמחים להביא לך נתונים מצניינים המשקפים תמונת מצב עדכנית.

ממצאים אלו יכולים לסייע לך לזהות תחומים בהם מוצסקים סטודנטים, השכר הממוצע שלהם, מידת שביעות רצונת מהעבודה, שיטות חיפוש עבודה וממצאים מצניינים נוספים. המשק החוברת ניתן למצוא טיפים לכתובת קורות חיים ולתכנה לראיון עבודה.

אנו מקווים שחברתנו תסייע במציאת עבודה המתאימה לך.

בהצלחה,

ד"ר קרלוס פייזר
איריס ברט
מרכז קרמן - דיקנאט הסטודנטים

תיאור המדגם:

המדגם כלל כ- 1500 סטודנטים (83% בתואר ראשון ו- 17% בתואר שני) אשר נכחו בשיעורים בזמן הסקר בכיתות שנדגמו*.

המדגם כלל כ- 70% נשים וכ- 30% גברים.

מבין הסטודנטים לתואר ראשון: כ- 37% בשנה א', כ- 32% בשנה ב', כ- 31% בשנה ג'.

שפת האם של הסטודנטים: עברית כ- 60%, ערבית כ- 20%, שאר השפות כ- 20%.

1. הידעת כי...

- יותר ממחצית (56%) מהסטודנטים עובדים לפרנסתם.
- 52% מהסטודנטים לתואר ראשון עובדים.
(לא נמצאו הבדלים משמעותיים באחוז העובדים בכל שנה).
- 77% מהסטודנטים לתואר שני עובדים.
- 54% מהנשים עובדות.
- 62% מהגברים עובדים.
- 8% מהסטודנטים עובדים ביותר מעבודה אחת בו-זמנית.

---

* ייתכן שממצאי הסקר אינם מייצגים את כלל אוכלוסיית התלמידים.

2. באלו תחומים עובדים הסטודנטים?

- כ- 74% עובדים בתחומים העיקריים הבאים:
  - 28% עובדים בשירות לקוחות ומכירות (מלצרות, מכירות, דיילות, טלרים וכו').
  - 14% עובדים בארגון, מינהל, מזכירות ופקידות.
  - 13% עובדים בהוראה וחינוך.
  - 10% עובדים בהדרכה (חונכות, מורים לשיעורי עזר, שמרטפות).
  - 8% עובדים באבטחה.
- כ- 26% מהסטודנטים הנותרים עובדים בתחומים נוספים כגון: מחשבים ואינטרנט, אמנות ועיצוב, מחקר.

3. כמה שעות שבועיות עובדים הסטודנטים?

- כ- 25% עובדים עד 10 שעות בשבוע.
  - כ- 35% עובדים בין 11-20 שעות בשבוע.
  - כ- 25% עובדים בין 21-30 שעות בשבוע.
  - כ- 15% עובדים מעל 30 שעות בשבוע.
- מכסת שעות העבודה של סטודנטים בתואר שני גבוהה ב- 20% לעומת סטודנטים בתואר ראשון.

- 35% מהסטודנטים עובדים בשעות הלילה.
- 54% מהסטודנטים עובדים בסופי שבוע.

4. כמה מרוויחים הסטודנטים לשעה?

- כ- 40% מרוויחים עד 20 ₪ לשעה.
- כ- 40% מרוויחים בין 21-30 ₪ לשעה.
- כ- 20% מרוויחים מעל 30 ₪ לשעה.
- לא נמצאו הבדלים בשכר בין סטודנטים לסטודנטיות.
- שכר הסטודנטים לתואר שני גבוה ב- 20% לעומת שכר הסטודנטים לתואר ראשון.

השכר הממוצע נבדק לפי מספר קטגוריות עיקריות ונמצא כי....

קיימים פערים משמעותיים ברמת השכר ובמספר השעות. לדוגמא:

- שכר ממוצע בתחום הוראה, חינוך והדרכה – 39 ש"ח לשעה. ממוצע השעות בתחום זה הוא 12 שעות בשבוע.
- שכר ממוצע בשרות לקוחות ומכירות - 23 ש"ח לשעה. ממוצע השעות בתחום זה הוא 20 שעות בשבוע.
- שכר ממוצע בתחום האבטחה – 22 ש"ח לשעה. ממוצע השעות בתחום זה הוא 25 שעות בשבוע.

5. באיזו מידה הסטודנטים מרוצים מעבודתם?

- 66% מהסטודנטים מרוצים עד מרוצים מאד מעבודתם הנוכחית.
- הסטודנטים העוסקים בתחום הוראה, חינוך והדרכה מרוצים יותר מעבודתם לעומת אלו העוסקים בשרות לקוחות ואבטחה.

6. מי מממן את שכר הלימוד של הסטודנטים?

כ- 60% מהסטודנטים ממומנים ע"י גורם אחד בלבד:

- 24% ממומנים בעצמם את לימודיהם. הידעת כי.... 76% מהם עובדים (24 שעות בממוצע בשבוע).
- 26% ממומנים ע"י ההורים. הידעת כי.... 47% מהם עובדים (18 שעות בממוצע בשבוע).
- 7% ממומנים ע"י מלגות.
- 3% ממומנים ע"י גורם אחר.

כ- 40% מהסטודנטים הנותרים ממומנים ע"י יותר מגורם אחד.

7. כיצד הסטודנטים מוצאים עבודה?

- 38% בעזרת קשרים אישיים ומשפחתיים.
- 35% ע"י פנייה למעסיק באופן אישי.
- 10% בעזרת מודעות בעיתונים.
- 7% בעזרת חברות כח-אדם.
- 5% דרך לוחות המודעות של האוניברסיטה.
- 5% דרך אתרי אינטרנט.

8. הידעת כי....

זכויותיהם של כ- 16% מהסטודנטים נפגעו* במקום עבודתם ומתוכם :

- 55% בתנאים סוציאליים.
- 36% בהלנת שכר.
- 5% ביחס בלתי הולם.
- 4% בהטרדה מינית.

* באגודת הסטודנטים ניתן לקבל ייעוץ משפטי ראשוני – חינם לחברי האגודה.

9. היכן הסטודנטים מתגוררים?

- כ- 50% גרים אצל הוריהם. מתוכם כ-50% עובדים.
- כ- 30% גרים בשכירות. מתוכם כ-70% עובדים.
- כ- 10% גרים במעונות. מתוכם כ-50% עובדים.
- כ- 10% בדירה בבעלותם. מתוכם כ-70% עובדים.

עד כה הצגנו את ממצאי הסקר. כעת, כפי שהבטחנו, נעבור לעצותינו.

פורמט קורות חיים לדוגמא:

בעבודות סטודנטיות רבות אין דרישה לניסיון תעסוקתי מסוים ולעתים אף אין צורך לשלוח קורות חיים. אך, במקרה שתבקש לשלוח קורות חיים, תוכל להיעזר בפורמט ובטיפים הבאים:

קורות חיים

פרטים אישיים

שם: _____
מצב משפחתי: _____
שנת לידה: _____
ארץ לידה: _____ שנת עליה: _____
כתובת: _____
טלפונים: _____
e-mail: _____

השכלה

שם התואר/תעודה/מכינה: _____
שנים מוסד אקדמי: _____
שם התואר: _____
שנים מוסד אקדמי: _____

ניסיון תעסוקתי

שם התפקיד + מקום העבודה: _____
שנים פירוט התפקיד: _____
שם התפקיד + מקום העבודה: _____
שנים פירוט התפקיד: _____
שם התפקיד + המקום: _____
שנים פירוט התפקיד: _____

צבא

תפקיד + דרגה: _____
שנים פירוט: _____

שפות

ידע במחשבים: _____

ממליצים: ימסרו לפי דרישה

טיפים לכתיבת קורות חיים

1. טיפים כלליים

תוכן:

- כתוב בעצמך את קורות החיים שלך!
- עליך לכתוב את קורות החיים כך שיתאימו למשרה המבוקשת.
- עליך לחשוב - מה אני רוצה להדגיש בקורות החיים שלי ביחס לתפקיד זה?
- זכור! קורות החיים מגיעים לאדם מאוד עסוק. עליהם להיות קצרים (עד עמוד) ומעניינים.
- שלח מכתב נלווה קצר ביחד עם קורות החיים.
- את ההתנסויות השונות בתחומים השונים נהוג לכתוב בסדר כרונולוגי יורד - כלומר מהיום (מה אני עושה היום, מה אני לומד היום), אחורה אל העבר.

צורה:

- על קורות החיים להיות מודפסים. כתב David בגודל אות 12 הוא המקובל ביותר.
- על קורות החיים להיות מסודרים ונקיים.
- יש להקפיד על הפרדה ברורה בין הקטגוריות השונות (פרטים אישיים, לימודים, עבודה, צבא, וכד').
- יש להקפיד על "הגהה של מיליון דולר"! קורות החיים חייבים להיות ללא טעויות. תן את קורות החיים למישהו נוסף לקרוא, השולט היטב בעברית.
- יש להקפיד על נוסח עקבי של כתיבה. למשל, אם השתמשת בביטוי "במסגרת תפקיד זה" עבור תפקיד מסוים, השתמש בו גם עבור יתר תפקידיך.

2. טיפים לפי נושאים

פרטים אישיים:

- הקפד לתת כתובת וטלפון מדויקים, כך שניתן יהיה למצוא אותך! הקפד למסור מספר טלפון זמין. רצוי לתת יותר ממספר טלפון אחד.
- שנת לידה – אם נראה לך שגילך עלול להוות מכשול להזמנתך לראיון, עדיף לא לדווח עליו.
- שנת עליה – אם יש לך חשש שלא תקבל הזמנה לראיון בגלל היותך מעט שנים בארץ, ניתן לדלג על סעיף זה.
- מצב משפחתי – עליך לשאול את עצמך האם יש יתרון או חסרון בדיווח על מצבך המשפחתי לגבי התפקיד המבוקש.

השכלה:

- אם יש לך השכלה אקדמית, אין צורך לדווח על השכלה תיכונית או מכינה, אלא אם היא רלוונטית במיוחד למשרה המוצעת.
- יש לדווח על השכלה החל ממוסד הלימודים האחרון (אפילו אם עדיין לא סיימת ועדיין לא קיבלת תואר או תעודה) ואחורנית ללימודים קודמים.
- אם עדיין לא סיימת את לימודיך הנוכחיים, כתוב במקום שנת סיום את המילה "היום".
- אם יש בלימודיך יתרון רלוונטי לתפקיד, ציין זאת. לדוגמא: נושא עבודת הגמר, פרס הצטיינות על הישגך, ביצוע פרויקט הקשור לתפקיד המוצע וכדומה.

ניסיון תעסוקתי:

- עליך להציג את התפקידים השונים שביצעת בעבר, בדרך שתתאים לדרישות המשרה המוצעת. עליך להדגיש את אותם פעולות/תחומי אחריות שרלוונטיים למשרה.
- יש לתאר בקצרה את התפקידים השונים שביצעת.
- מומלץ להתחיל בתיאור התפקיד הנוכחי שלך (או האחרון) ולהמשיך בסדר כרונולוגי יורד עד לתפקיד הראשון.
- ניתן לסדר את מקומות העבודה על פי כל סדר לפי בחירתך, במיוחד כאשר רוצים להדגיש תפקיד שרלוונטי במיוחד למשרה המוצעת ולהציגו במקום הראשון.
- עבודות מזדמנות למיניהן ניתן לשים בכותרת אחת. לדוגמא – "1995-1997- עבודות מזדמנות תוך כדי לימודים".

שירות צבאי:

- ניתן לכלול שירות צבאי בסעיף נפרד או כחלק מהניסיון התעסוקתי שלך.
- בסעיף שירות צבאי יש לפרט: תפקיד, משך שירות ודרגת שחרור. רצוי להוסיף פירוט לגבי התפקיד במידה והוא רלוונטי למשרה המוצעת.
- אל תוסיף את פירוט הפרופיל הצבאי שלך. כיום אין זה חוקי לשאול על כך.

שונות:

- **שפות** – אם התפקיד המוצע דורש ידע בשפות, או שלדעתך ידיעת שפות יכולה לסייע להצלחה בו, יש לציין את השפות בהן אתה שולט ואת רמת שליטתך בהן.
- **תחביבים** – אתה יכול לדווח על תחביבים או עיסוקים בשעות הפנאי, רק אם הם רלוונטיים לתפקיד. כדאי לרשום מספר מצומצם של תחביבים (ריבוי תחביבים עשוי ליצור רושם שלעיסוקי הפנאי שלך עדיפות על פני העבודה!). שים לב - אין טעם לדווח על תחביבים שאינם מיוחדים (לדוגמא צפייה בטלוויזיה, קריאה).
- **ממליצים** – את שמות הממליצים יש לתת רק כאשר אתה מתבקש לכך. נהוג לכתוב בקורות החיים כך: "ימסרו על פי דרישה". יחד עם זאת, עליך לחשוב על שמות אנשים אותם אתה יכול לתת כממליצים.

על ראיון הקבלה לעבודה

לפני הראיון

1. דע את התפקיד

- לפני שאתה נכנס לחדר בו יתקיים הראיון, נסה לחשוב: "מה בעצם מחפשים לתפקיד זה?".
- נסה להבין מה נדרש בשביל התפקיד: איזה מיומנויות, כישורים ותכונות תפקיד זה דורש? חשוב שתהיה מסוגל לתת סיבות ממשיות להתאמתך לתפקיד וכיצד אתה יכול להצליח בו.
- **לדוגמא:** בתחום השיווק בדרך כלל מחפשים אנשים נמרצים, בעלי יכולת שכנוע שמסוגלים לעמוד בהרבה דחיות מצד הלקוחות הפוטנציאליים.
- ברר מיהו המעסיק (חברה או ארגון בו אתה רוצה לעבוד) דרך האינטרנט או דרך אנשים שאתה מכיר שעובדים במקום זה. כדאי לברר את השאלות הבאות: האם אתה מכיר מישהו שעובד במקום זה? האם זה מקום קטן או גדול (מעסיק הרבה אנשים)? במה הוא עוסק? מה מייצרים בו? מי הלקוחות?

2. דע את עצמך

א. מאפיינים אישיותיים וכישורים

- המטרה שלך היא להציג את עצמך כמתאים יותר מאחרים לתפקיד. נסה לחשוב על יכולות רלוונטיות שרכשת במהלך ההתנסויות שלך. עליך להיות מסוגל להביא דוגמאות למצבים בהם כישורים אלה באו לידי ביטוי.
- **לדוגמא:** אתה מחפש עבודה בבנק בעוד שהניסיון היחיד שיש לך הוא עבודה במלצרות. אתה שואל את עצמך: מה הקשר? ובכן, הקשר קיים. ספר למעסיק הפוטנציאלי על הסבלנות הרבה שהפגנת בטיפול אפילו בקליינטים המעצבנים ביותר. הרי כולנו יודעים שיש מספיק כאלה בבנקים. אל תהסס להזכיר גם את האמינות שלך שגרמה לבוס לסמוך עליך בענייני כספים.
- נסה לחשוב מהן התכונות האישיותיות החזקות שלך (חברותיות, אכפתיות, חוש הומור, התמדה, יוזמה וכד...). שאותן היית רוצה להדגיש בפני המראיין. עליך לתת דוגמאות בהן תכונות אלו באו לידי ביטוי בעולם העבודה.
- **לדוגמא:** אם ברצונך להדגיש תכונות כגון יוזמה ואכפתיות, תוכל לתת דוגמאות מעבודתך במסגרת פר"ח.
- המעסיקים מתעניינים גם ביכולות יותר כלליות: יחסי אנוש טובים, עבודת צוות, יכולת ללמוד, ניסיון בעבודה עם מחשבים וכו'.
- **לדוגמא:** אם אתה רוצה להדגיש את היכולת שלך ללמוד, תוכל לספר על לימודיך באוניברסיטה או כיצד הצלחת ללמוד שפה זרה בפרק זמן קצר, למשל לפני הטיול לחו"ל.

ומה עם החולשות שלי?

- מודעות לנקודות החלשות שלך, תעזור לך להכין את עצמך לקראת הראיון. נסה לחשוב אלו חולשות יש לך שיכולות להכשיל אותך בתפקיד? נסה לחשוב כיצד ניתן להציגן כך שיתפסו ככאלה שניתן להתגבר עליהן, ואף שיש בהן משום יתרון.
- לדוגמא: החולשה שלך (לדעתך) היא שאתה שקט ומופנם. אתה מתראיין לתפקיד של שירות לקוחות, והמראיין אומר לך שאתה לא נראה בטוח בעצמך ושואל אותך איך תתמודד עם הלקוח. אחת האפשרויות היא לומר שמה שנראה על פני השטח כחוסר בטחון הוא הרצון שלך להבין את הסיטואציה ולהקשיב לאדם מולך. כמובן, אם אתה מחליט להשתמש באופציה זו עליך לשמור על פרופרציה ולא להגזים, אחרת עלול להתקבל רושם שכל מה שאתה מסוגל לעשות הוא להקשיב לאחרים ולא לדבר בעצמך.
- שים לב! אתה לא אמור "למכור" את החולשות שלך בראיון, אבל עליך להיות מוכן לדון בהן באם תידרש לכך.

ב. ניסיון תעסוקתי

1. **ניסיון מעשי:** נסה לחשוב על ההתנסויות המעשיות הרלוונטיות עבור התפקיד (התמחויות, עבודות בתקופת הלימודים, צבא, וכד').

לדוגמא:

- שירות צבאי (למי ששירת, כמובן) יכול להוות נושא מצויין לשיחה, במיוחד אם בזמן השירות הייתה לך הזדמנות להפגין יכולת מנהיגות או יכולת לעבוד בתנאי לחץ.
  - עבודה בספרייה בזמן הלימודים האקדמיים מרמזת על דייקנות, אחריות ויכולת לארגן כמות רבה של מידע.
2. **ניסיון אקדמי** - זהה את הידע התיאורטי, הקורסים, הפרוייקטים, ההתנסויות וכד' אשר נראים לך משמעותיים ביחס לתפקיד ושהיית רוצה לדון עליהם עם המראיין.

3. דע את קורות החיים שלך

השאלות בראיון מתבססות לרוב על קורות החיים שהגשת. לכן, לפני הראיון עליך לעבור שוב על קורות החיים ולרענן את זיכרונוך לגבי כל הכתוב שם.

להתאמן, להתאמן ושוב להתאמן

לדעת להתראיין זו מיומנות. לכן, ככל שתתאמן, כך תהיה טוב יותר. ניתן ואף כדאי להתכונן לראיון ע"י תרגול. לשם כך ניתן להיעזר באנשי מקצוע, או בחברים ובני משפחה אשר יש להם נגיעה לדבר.

במהלך הראיון

1. הופעה - מה ללבוש לראיון?

זו שאלה שמטרידה רבים, ושאלה כדאי לתת עליה את הדעת. לראיון יש להופיע בצורה נקייה ומסודרת. הלבוש צריך להיות "רגוע" וברמה בינונית – לא זרוק מדי ולא אלגנטי מדי. אם אתה מכיר את המקום – כדאי לשים לב איך אחרים מתלבשים, ולהתלבש קצת יותר מכובד מהנורמה.

2. שאלות שיתכן ותשאל

כעת נציג בפניכם מבחר שאלות שעשויות להישאל בזמן הראיון. זהו רק חלק מהשאלות האפשריות, אך אנו ממליצים לנסות לענות על שאלות אלה לבד או בעזרת חבר כדרך להתכונן לראיון.

על עצמך:

1. ספר לי על עצמך.
2. מהן תכונותיך החזקות/חלשות. מה היית רוצה לשפר?
3. תאר החלטה שקיבלת בזמן האחרון.
4. איך אתה מגדיר הצלחה? ספר על אירוע שבו הרגשת שהצלחת.
5. איך אדם שמכיר אותך יתאר אותך (הממונה שלך לשעבר וכד').
6. טעויות שעשית בעבר – מה למדת מהן? תן דוגמא.
7. איך אתה עובד תחת לחץ? תן דוגמא למצב לחץ שהיית בו - כיצד תפקדת?
8. למה שאעסיק דווקא אותך?

על העבודה שלך:

9. תאר את התפקיד האידיאלי בעיניך.
10. באיזו סביבת עבודה הרגשת הכי נוח בעבר? מדוע?
11. אילו שלושה דברים הכי חשובים לך בעבודתך?
12. מביין עבודות הסטודנט שביצעת, איזו עבודה הייתה הכי מעניינת עבורך? מדוע?
13. ספר לי על הסיבות שבגללן עזבת מקומות עבודה קודמים/ את מקום העבודה האחרון שלך.
14. מה עשית כשנתקלת בסיטואציה הבאה: .... (תן דוגמא לסיטואציה מחיי העבודה).

לגבי המטרות שלך:

15. מה אתה רואה את עצמך עושה בעוד 5 שנים מהיום?
16. כמה אתה מקווה להרוויח בעוד 5 שנים מהיום?
17. אילו מטרות קבעת לעצמך לעתיד הקרוב?
18. איך אתה מתכוון להשיג את המטרות הללו?

לגבי החברה / ארגון וכד':

19. מה אתה יודע על מקום העבודה שלנו?
20. מדוע אתה מעוניין בנו?
21. לו היית אתה מחפש עובד למשרה הזו, אילו תכונות היית מחפש?
22. באילו דרכים אתה יכול לתרום לארגון שלנו?
23. מהן ציפיות השכר שלך?
24. מה מעניין אותך במה שאנחנו עושים?
25. מה בעבר התעסקת? איך יכול לעזור לך אם תעבוד אצלנו?

על ההשכלה שלך:

26. מדוע בחרת ללמוד באוניברסיטת חיפה/ במוסד בו למדת?
27. באיזה ממוצע סיימת? האם הוא מספק אותך? האם לדעתך הוא משקף את יכולותיך?
28. תאר את ההתנסות הלימודית החיובית ביותר שלך באוניברסיטה.
29. אם היית מתחיל ללמוד מחדש, מה היית משנה בלימודים האקדמיים שלך?
30. האם יש לך כוונות להמשיך ללמוד - בטווח הקצר/ בטווח הארוך, אם כן, מה?
31. האם הלימודים שלך קשורים לעבודה זו?
32. מה עשית בשעות הפנאי מעבר לשעות הלימוד?

טיפים לראיון:

- קח אתך העתקים של קורות חיים, מסמכים ומכתבי המלצה. שמור העתקים אלו בתיק, והוצא אותם רק אם תתבקש לכך.
- כדאי להגיע מספר דקות לפני הראיון (לראיון אסור לאחר!!) כדי שיהיה לך קצת זמן להירגע מהדרך, למצוא את המקום ולבצע בדיקה אחרונה של המראה שלך.
- היה מנומס לכל האנשים שאתה פוגש מרגע שהגעת למקום הראיון ועד לרגע שאתה עוזב אותו. זכור – אתה מועמד, וגם מחוץ לזמן הראיון עצמו בודקים אותך (אפילו המזכירה...).
- היה מודע לשפת הגוף: לחיצת יד, קשר עין טוב, חיוך.
- חשוב בצורה חיובית!
- הדגש את יכולות הלמידה שלך!

אחרי הראיון

- הערך את תפקודך בראיון וכתוב לעצמך הערות.
- באם נתבקשת במהלך הראיון להשלים מסמכים (המלצות/ תעודת בוגר וכו'), דאג לעשות זאת במהירות האפשרית.